

**ศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง : การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณี บ้านวังป่อง
ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่**

**POTENTIAL OF COMMUNITY STRENGTH : A COMPARATIVE STUDY OF BANN
WANGPONG MUANGKAEW SUBDISTRICT AND BANN THAWANGTONG MAERIMTAI
SUBDISTRICT, MAERIM DISTRICT, CHIANGMAI PROVINCE**

จิรเดช จีแดง¹

Mr.Jeeradert jeedang¹

บทคัดย่อ

การศึกษานี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงลักษณะศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง ภาวะผู้นำ ทรัพยากรชุมชน การมี ส่วนร่วมของชุมชน และการติดต่อประสาน รวมไปถึงศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ ผลการศึกษา พบว่าบ้านวังป่องและบ้านท่าวังทองต่างก็เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อพิจารณาศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งของทั้งสองหมู่บ้านแล้ว จะพบว่า บ้านวังป่องซึ่งมีประชาชนน้อยกว่า จะมีความเข้มแข็งมากกว่า มีทรัพยากรชุมชนหลากหลาย ผู้นำชุมชนหมู่บ้านวังป่องจะเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นอันดับแรก ในขณะที่ ผู้นำชุมชนบ้านท่าวังทอง จะเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก สำหรับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ความถี่ การให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเสนอแนะแนวทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของประชาชนทั้งสองชุมชนนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการของผู้นำชุมชน ซึ่งผู้นำชุมชนมีการเสริมอำนาจให้แก่ประชาชนเหมือนกัน ส่วนการติดต่อประสานงานภายในและภายนอกของผู้นำชุมชน นั้น ขึ้นอยู่กับโอกาสของผู้นำชุมชนในการที่จะสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า

ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง บ้านวังป่องผู้นำชุมชนควรมีความตระหนักในภาระหน้าที่ของการเป็นผู้นำ ส่วนบ้านท่าวังทอง ผู้นำชุมชนควรมีสัมพันธภาพที่กว้างขวางนี้ และพัฒนาการบริหารจัดการกลุ่มต่าง ๆ ให้มีความเข้มแข็ง ให้มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน ปรับเปลี่ยนรูปแบบการติดต่อประสานงานภายในชุมชน รวมไปถึงให้มีการติดต่อประสานงานกับภายนอกชุมชนให้มากขึ้น

ABSTRACT

The objective of this research was to study the potential characteristics of strength, leadership and natural resources, people participation, and co-ordination of the community, including the problems, obstacles and recommendations for the aim of community strength promotion. It's a qualitative research. According to the study, it was found that Ban Wangpong, Muang Kaew Sub-district, Ban Thawangtong, Rintai Sub-district, Maerim District, Chiangmai province, were agricultural villages. Owing to the consideration on the potential community strength, it was found that Ban Wangpong village had less

¹ องค์การบริหารส่วนจังหวัดเชียงใหม่ ถนนโชตนา ตำบลช้างเผือก อำเภอเมืองเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

¹ Chiangmai Provincial Administrative Organization

population than Ban Thawangtong village; but had greater potential community strength for it had variety of natural resources. The leader of Ban Wangpong village emphasized the development of the quality of life as the first priority. Meanwhile, the leader of Ban Wangpong village focused on the development of basic infrastructure as the first priority. Concerning the populace participation on the data and the information on opinions and decision making as well as other practices of both villages, it was found that it depended on the community leaders of both communities. Additionally, there were some enforcements being practice on the public power. Finally, the community co-ordination internally and externally had also been employed, but it was depended on the opportunity of the community leaders and their capability to collaborate with other official units.

The recommendation for promoting the potential community strength of Ban Wangpong was to emphasize on the leadership of the community leaders to have a wider vision on the administrative development such as to have monthly meetings including the modification and the adjustment on the collaboration and the coordination with the external units.

Keyword: Potential of Community Strenght

E-mail address : Kr.chomphunt@hotmail.com

คำนำ

การนำแนวคิดการเสริมสร้างชุมชนเข้มแข็งมาเป็นนโยบายในการแก้ไขปัญหาชุมชนแบบยั่งยืน องค์การภาคีรัฐจะเป็นการเริ่มต้นของการพัฒนาสังคมรูปแบบใหม่ที่มีความสำคัญกับประชาชนในเรื่องกระบวนการตัดสินใจและการมีส่วนร่วมในการเสนอแนะแนวทางการแก้ไขปัญหาจากมุมมองของประชาชนเนื่องจากประชาชนในแต่ละท้องถิ่นที่มีความหลากหลายทางวัฒนธรรมและประเพณีที่ต่างกัน รวมทั้งวิถีชีวิตความเป็นอยู่ สภาพทางภูมิศาสตร์ที่แตกต่างกัน ดังนั้นการเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการแก้ไขปัญหาของประชาชนเป็นปรากฏการณ์ในการแก้ไขปัญหา จึงต้องแสวงหาความร่วมมือจากทุกๆ ฝ่ายในสังคม ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งประชาชนในชุมชนนั้น ๆ ด้วย ซึ่งคาดหวังว่าในที่สุดจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาจากรากฐานที่แท้จริงและยั่งยืน

บ้านวังป้อง ตำบลเหมืองแก้ว อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ มีการเรียนรู้เพื่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มุ่งสู่การพัฒนาแบบพึ่งพาตนเอง เพื่อพัฒนาชุมชนของตนเองให้ก้าวทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมในปัจจุบัน ยึดเวทีประชาคมของหมู่บ้าน ใช้ทุนทางสังคมให้เกิดประโยชน์ ผู้นำชุมชนทุกคนให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ยึดถือการดำเนินวิถีชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงเป็นรากฐาน ประกอบกับการมีผู้นำที่เข้มแข็ง เสียสละในการปฏิบัติหน้าที่ นำประชาชนไปสู่การพัฒนาและเกิดการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้เกิดกลุ่มองค์กรและกิจกรรมมากมายภายในหมู่บ้านจนประสบผลสำเร็จเป็นอย่างดี

ส่วนบ้านท่าวังทอง หมู่ 5 ตำบลลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ อยู่ในเขตการปกครองของเทศบาลตำบล แมริม เป็นอีกชุมชนหนึ่งในอำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ ที่มีกิจกรรม โครงการ การรวมกลุ่มเพื่อดำเนินงานหลากหลาย เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนท่าวังทอง ผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับสมุนไพร เช่น แชมพูสมุนไพร

คิริมนวดสมุนไพร ในการบริหารจัดการของบ้านท่าวังทองยังไม่ประสบความสำเร็จเท่าที่ควรเมื่อเทียบกับบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอแมริมเช่นเดียวกัน

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเปรียบเทียบถึงลักษณะศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งหมู่บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลริม เพื่อศึกษาลักษณะศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตลอดจนปัญหา อุปสรรค ข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลริมได้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ซึ่งนำไปสู่การพัฒนา สร้างทุนทางสังคมอย่างยั่งยืนและเกิดประโยชน์สูงสุดแก่คนในชุมชนต่อไป

อุปกรณ์และวิธีการ

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในการศึกษาในครั้งนี้ผู้ศึกษามีวิธีการได้มาซึ่งผู้ให้ข้อมูลหลักโดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง ประกอบด้วย ผู้ใหญ่บ้าน คณะกรรมการกลุ่มต่าง ๆ ประชาชนในหมู่บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลริมได้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 32 คน โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก การสนทนากลุ่ม การสังเกต และเอกสารข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านวังป่องและบ้านท่าวังทอง เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์จัดหมวดหมู่ ตามประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วนำข้อมูลที่ได้มานำเสนอในรูปแบบเชิงบรรยาย

ผลการทดลอง และวิจารณ์

การศึกษาศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง : การศึกษาเปรียบเทียบเฉพาะกรณีบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และ บ้านท่าวังทอง ตำบลลริมได้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ จากการศึกษาถึงลักษณะศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง พบว่าภาวะผู้นำ คือผู้นำทั้งสองหมู่บ้านมีวิสัยทัศน์แตกต่างกัน ทรัพยากรชุมชน บ้านวังป่องมีทรัพยากรชุมชนมากกว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน จะแตกต่างกัน การติดต่อประสานงานมีความแตกต่างกันตามวิธีการของผู้นำชุมชน สำหรับปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ แนวทางในการส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง บ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลริมได้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ นำเสนอผลการศึกษาในรูปแบบตารางแสดงการเปรียบเทียบได้ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งของบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลริมได้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง	บ้านวังป่อง	บ้านท่าวังทอง
1. ภาวะผู้นำของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านบริหารตนเอง มีบุคลิกภาพดี มีปิยะวาจา รักษาคำพูด มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม ศีลธรรม จริยธรรม และมีวินัยในตนเอง - ด้านบริหารงาน มีการวางแผนการทำงานและพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างและการพัฒนาทีมงาน และมีความรับผิดชอบต่อชุมชน -ด้านการบริหารสังคม มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นประชาธิปไตย ประสานงานดี เป็นที่ปรึกษาที่ดี -วิสัยทัศน์ในการพัฒนาของผู้นำชุมชนบ้านวังป่องนี้ ผู้นำชุมชนจะเน้นความสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน มากกว่าโครงสร้างพื้นฐาน 	<ul style="list-style-type: none"> - ด้านบริหารตนเอง เป็นคนมีบุคลิกภาพดี เป็นบุคคลที่น่าเชื่อถือ มีความรู้ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรม มีวินัยในตนเอง - ด้านบริหารงาน มีการวางแผนการทำงานและพัฒนางานอย่างต่อเนื่องเช่นกัน มีความรับผิดชอบต่อชุมชน -ด้านการบริหารสังคม เป็นคนมีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นประชาธิปไตย ประสานงานดี เป็นที่ปรึกษาที่ดี -วิสัยทัศน์ในการพัฒนาของผู้นำชุมชนบ้านท่าวังทองนี้ ผู้นำชุมชนจะเน้นความสำคัญในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน มากกว่าด้านคุณภาพชีวิต
2. ทรัพยากรของชุมชน	<p>ทรัพยากรชุมชนหลากหลาย มีจำนวน 12 กลุ่ม และแต่ละกลุ่มมีความเข้มแข็ง มีแนวทางในการปฏิบัติงาน และผลงานของกลุ่มมีความชัดเจน</p>	<p>ทรัพยากรชุมชนมีน้อย คือจำนวน 7 กลุ่ม และแต่ละกลุ่มไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน ผลงานของกลุ่มจึงไม่ชัดเจนเท่าที่ควร</p>
3. การมีส่วนร่วมของชุมชน	<ul style="list-style-type: none"> -มีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน และจัดทำวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร - มีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อเสนอโครงการและความต้องการก่อนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน - มีการประกาศแจ้งข่าวสารและกำหนดวัน เวลา ในการประชุม จากเสียงตามสายของหมู่บ้าน เป็นประจำ 	<ul style="list-style-type: none"> -ไม่มีการประชุมทุกเดือนและไม่มีการจัดทำวาระการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร - มีการจัดประชุมประชาคมหมู่บ้านเพื่อเสนอโครงการและความต้องการก่อนการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้าน - มีการประกาศแจ้งข่าวสารกำหนดวัน เวลา จากเสียงตามสายของหมู่บ้าน ตามแต่โอกาส

ตารางที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งของบ้านวังป่อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลริมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

ศักยภาพของ	บ้านวังป่อง	บ้านท่าวังทอง
------------	-------------	---------------

ชุมชนเข้มแข็ง		
4. การติดต่อประสานงานของชุมชน	-การติดต่อประสานงานในชุมชนของบ้านวังป๋อง ใช้วิธีการประกาศเสียงตามสายในการกระจายข้อมูลข่าวสารในกรณีเร่งด่วน และใช้การประชุมประจำเดือน หากเป็นเรื่องเกี่ยวกับความปลอดภัยของชุมชน ใช้การติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ -การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกชุมชน ผู้นำชุมชนจะเป็นหลักในการประสานงาน	-การติดต่อประสานงานภายในชุมชน จะใช้การประชาสัมพันธ์เสียงตามสายเป็นหลัก จะมีการประชุมตามแต่โอกาสสำคัญ ๆ เท่านั้น ทั้งนี้ หากเป็นเหตุการณ์เกี่ยวกับความปลอดภัยของชุมชน จะใช้การติดต่อประสานงานทางโทรศัพท์ - การติดต่อประสานงานกับหน่วยงานภายนอกชุมชนนั้น ผู้นำชุมชนจะเป็นหลักในการประสานงาน

สำหรับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะพบว่าทั้งสองหมู่บ้านมีความแตกต่างกัน ดังแสดงในตารางที่ 2 ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง บ้านวังป๋อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลิมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่

ปัญหา อุปสรรค และ ข้อเสนอแนะ	บ้านวังป๋อง	บ้านท่าวังทอง
1. ผู้นำชุมชน	- ปัญหา อุปสรรค บางครั้งผู้นำชุมชนมีความเชื่อมั่นในตนเองมากเกินไปอาจทำให้เกิดการขัดแย้งทางความคิดได้ - ข้อเสนอแนะให้ผู้นำชุมชนมีความตระหนักในภาระหน้าที่ของการเป็นผู้นำซึ่งปัจจุบันผู้นำได้ใช้ทั้งพระเดชและพระคุณในการบริหารจัดการภายในหมู่บ้าน	- ปัญหา อุปสรรค ผู้นำชุมชนยังมีวิสัยทัศน์ที่ไม่กว้างขวางเท่าไร จะเห็นได้จากการพัฒนาในหมู่บ้านที่จะเน้นไปทางโครงสร้างพื้นฐานมากกว่าการพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต - ข้อเสนอแนะให้ผู้นำชุมชนควรมีวิสัยทัศน์ที่กว้างกว่านี้ มีการพัฒนาความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ เพื่อหาวิธีการในการสร้างผลงานใหม่
2. ทรัพยากรของชุมชน	- ปัญหา อุปสรรค คือมีทรัพยากรชุมชนมากกว่า ประชากรในหมู่บ้านมีน้อยกว่า ทำให้ในแต่ละกลุ่มอาชีพมีสมาชิกไม่มาก ทำให้กิจกรรมหรือผลการดำเนินงานของกลุ่มไม่เป็นไปตามเป้าหมาย	- ปัญหา อุปสรรค คือมีทรัพยากรชุมชนน้อยกว่า ในขณะที่ประชาชนในหมู่บ้านมีมากกว่าแต่ผลงานของแต่ละกลุ่มยังไม่ปรากฏชัดเจน

ตารางที่ 2 แสดงการเปรียบเทียบปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเพื่อส่งเสริมศักยภาพของชุมชนเข้มแข็ง บ้านวังป๋อง ตำบลเหมืองแก้ว และบ้านท่าวังทอง ตำบลลิมใต้ อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ (ต่อ)

ปัญหา อุปสรรค และ	บ้านวังป๋อง	บ้านท่าวังทอง
----------------------	-------------	---------------

ข้อเสนอแนะ		
2. ทรัพยากร ของชุมชน(ต่อ)	- ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ ทรัพยากรชุมชนของบ้านวังป่องคือ ให้มี การบริหารจัดการทรัพยากรชุมชนเท่าที่ มีอยู่ในปัจจุบัน และให้พิจารณาการ รวมกลุ่มที่มีลักษณะคล้ายกันเข้าไว้ ด้วยกัน แล้วบริหารจัดการในรูป คณะกรรมการ	- ข้อเสนอแนะคือควรพัฒนาการ บริหารจัดการกลุ่มต่าง ๆ ให้มีความ เข้มแข็ง การจัดหางบประมาณ เพิ่มเติมให้กับแต่ละกองทุนแล้ว บริหารงานด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ จะทำให้บ้านท่าวังทองมี ทรัพยากรชุมชนที่เข้มแข็ง เป็นที่พึงพิง ของคนในชุมชนได้
3. การมีส่วนร่วม ของชุมชน	หมู่บ้านวังป่อง ประชาชนในชุมชนจะมี โอกาสเข้ามามีส่วนร่วมในการ บริหารงานต่าง ๆ มากกว่า เนื่องจาก ผู้นำได้มีการจัดประชุมเป็นประจำทุก เดือน เพื่อเป็นการมอบนโยบาย ข้อมูล ข่าวสาร ที่รับมาจากทางอำเภอแมริม รวมไปถึงได้ให้กลุ่มต่าง ๆ ชี้แจงผลการ ดำเนินงานด้วย ประชาชนจึงมีโอกาสที่ จะซักถาม และเสนอแนะต่าง ๆ	-ปัญหา อุปสรรคคือการได้ข้อมูล ข่าวสาร ผ่านทางเสียงตามสายของ หมู่บ้าน ซึ่งหากประชาชนไม่ได้อยู่ใน บริเวณที่เสียงตามสายเข้าไปถึง ก็ จะไม่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ - ข้อเสนอแนะ ให้บ้านท่าวังทองมีการ ประชุมเป็นประจำทุกเดือน และควร ให้ประชาชนเข้าร่วมประชุมครัวเรือน ละหนึ่งคน อีกทั้งวาระการประชุมหรือ การชี้แจงผลการดำเนินงานของกลุ่ม ให้เป็นลายลักษณ์อักษร
4. การติดต่อ ประสานงาน	การติดต่อประสานงานไม่ว่าจะเป็น ภายในหรือภายนอกชุมชน จะเห็นได้ว่า ผู้นำชุมชนจะเป็นผู้ที่มีบทบาทในการ กำหนดให้มีการติดต่อประสานงานมาก อีกทั้งความสามารถในการติดต่อ ประสานงานกับบุคคลภายนอกของผู้นำ ชุมชนเองก็มีส่วนสำคัญ	- ปัญหา อุปสรรค คือยังขาดความถี่ ในการติดต่อประสานงานทั้งภายใน และภายนอกชุมชน - ข้อเสนอแนะ ควรจะปรับเปลี่ยน รูปแบบการติดต่อประสานงานภายใน ชุมชน เพิ่มความถี่ในการประชุม เพื่อ มอบนโยบาย และแจ้งข้อมูลข่าวสาร ให้แก่ประชาชนทราบ รวมไปถึงให้มี การติดต่อประสานงานกับภายนอก ชุมชนให้มากขึ้น

สรุป

บ้านวังป่องและบ้านท่าวังทองต่างก็เป็นหมู่บ้านที่ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม แต่เมื่อพิจารณาศักยภาพของชุมชนเข้มแข็งของทั้งสองหมู่บ้านแล้ว จะพบว่า บ้านวังป่องซึ่งมีประชาชนน้อยกว่า จะมีความเข้มแข็งมากกว่า เนื่องมาจากผู้นำชุมชนหมู่บ้านวังป่องจะเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตเป็นอันดับแรก

ในขณะที่ ผู้นำชุมชนบ้านท่าวังทอง จะเน้นการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานเป็นอันดับแรก นอกจากนี้บ้านวังป่องยังมีทรัพยากรชุมชนหลากหลาย ทำให้เป็นทางเลือกให้แก่ประชาชนในการตัดสินใจเข้าไปรวมกลุ่มต่าง ๆ ตามความถนัดและความสนใจของตนเองได้มากกว่า สำหรับการมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร และความถี่ในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของประชาชนทั้งสองหมู่บ้านนั้น ขึ้นอยู่กับวิธีการให้ข้อมูลข่าวสารของผู้นำชุมชนของแต่ละหมู่บ้าน จึงทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ประชาชนของทั้งสองชุมชนมีส่วนร่วมในการให้ข้อมูลข้อเท็จจริงและความคิดเห็นเสนอแนะทางที่นำไปสู่การตัดสินใจ ที่เกี่ยวข้องกับหมู่บ้านเหมือนกัน ทั้งนี้ตามแต่โอกาสจะอำนวย ส่วนการเกี่ยวข้องและความร่วมมือของประชาชนทั้งสองหมู่บ้านจะมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน หรือบริหารงานของหมู่บ้านเหมือนกัน แต่บ้านวังป่อง ซึ่งมีทรัพยากรชุมชน กลุ่มอาชีพต่าง ๆ มากกว่า อีกทั้งมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน จึงทำให้ประชาชนในหมู่บ้านมีโอกาสมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมต่าง ๆ มากกว่า ทั้งนี้ ทั้งสองหมู่บ้านมีการเสริมอำนาจให้แก่ประชาชนเหมือนกัน โดยการให้อำนาจในการบริหารงานตามกลุ่มต่าง ๆ ที่หมู่บ้านได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้นมาและมีอยู่ หากแต่ว่า หมู่บ้านวังป่องซึ่งมีทรัพยากรชุมชนมากกว่า ทำให้ประชาชนในหมู่บ้านได้รับโอกาสเข้ามาบริหารจัดการงบประมาณ การดำเนินงานของกลุ่มมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับแนวทางการจัดการการมีส่วนร่วมของประชาชน (สมลักษณ์ ไชยเสริฐ (2549 : 142-149)) ได้แบ่งแนวทางการจัดการ การมีส่วนร่วมของประชาชนเป็น 3 ด้านหลัก คือ ด้านประชาชน (Public) ด้านการมีส่วนร่วม (Participation) และด้านภาครัฐโดยการมีส่วนร่วม (Participation) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้ประชาชนที่เป็นบุคคลหรือคณะบุคคลเข้ามามีส่วนร่วมในขั้นตอนต่างๆ ในการดำเนินการพัฒนาช่วยเหลือ สนับสนุนทำประโยชน์ในเรื่องหรือกิจกรรมต่างๆ ตั้งแต่ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ ร่วมรับผลประโยชน์ ร่วมประเมินผล เพื่อให้เกิดการยอมรับ ก่อให้เกิดผลประโยชน์สูงสุดกัน ทุกฝ่าย และการติดต่อประสานงานภายในชุมชนของทั้งสองหมู่บ้านจะแตกต่างกันทั้งนี้เป็นไปตามแนวคิด การบริหารงานภายในหมู่บ้านของผู้นำชุมชน ส่วนการติดต่อประสานงานภายนอกชุมชนนั้น ขึ้นอยู่กับโอกาสของผู้นำชุมชนในการที่จะสามารถติดต่อประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ มากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับ รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์ (2553) ที่ได้กล่าวไว้ว่าการประสานงานช่วยให้การทำงานบรรลุเป้าหมายโดยราบรื่นและรวดเร็ว ประหยัดเวลาในการทำงานให้น้อยลงและสามารถเพิ่มผลผลิตของงานมากขึ้น รวมไปถึงประหยัดเงิน วัสดุ และสิ่งของในการดำเนินงาน ทำให้ทุกคนทุกฝ่ายมีความเข้าใจซาบซึ้งถึงนโยบายและวัตถุประสงค์ขององค์การได้ดียิ่งขึ้น อันจะเป็นอุปสรรคให้การบริหารงานประสบผลสำเร็จด้วยดี ทั้งยังสร้างความสามัคคีธรรมในหมู่คณะและความเข้าใจอันดีเสริมสร้างขวัญในการทำงานของผู้ปฏิบัติงานให้ดีขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กิติ ตยัคคานนท์. 2535. **เทคนิคการสร้างภาวะผู้นำ**. บัดเตอร์ฟลาย
 กวี วงศ์พุดม. 2542. **ภาวะผู้นำ**. พิมพ์ครั้งที่ 5. ปี.เค. อินเตอร์พริ้นท์, กรุงเทพฯ
 กองวิจัยทางการศึกษา. 2543. **การปรับปรุงคุณภาพงานวิจัยทางการศึกษา**. กองวิจัยทางการศึกษา
 กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , กรุงเทพฯ ฯ

จิรพรรณ กาญจนะจิตรา. 2538. **การพัฒนาชุมชน**. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, กรุงเทพฯ

เฉลิมชัย ปัญญาดี และเทพ พงษ์พานิช. 2545. **การวิจัยและพัฒนาศักยภาพชุมชนท้องถิ่นใน**

การมีส่วนร่วมในกิจกรรมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ. มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่

ประยุทธ์ สุวรรณโกตา. 2522. **การบริหารแบบมีส่วนร่วม**. วารสารพัฒนาชุมชน.

ปริญญา สิงห์เรือง. 2551. **ชุมชนเข้มแข็ง : กรณีศึกษาบ้านดอนหมู ตำบลขามเปี้ย อำเภอตระการพืชผล**

จังหวัดอุบลราชธานี. สาขาวิชาสังคมศาสตร์และการพัฒนาศิลปศาสตรมหา บัณฑิต, มหาวิทยาลัย
อุบลราชธานี.

ปวีณา จันทร์ประดิษฐ์. 2552. **การประสานงาน**. ค้นเมื่อ 19 เมษายน 2555

จาก <http://sosk.pres.tsu.ac.th/research/files/250820090325520825-2.pdf>

พัฒน์ บุญรัตน์พันธ์. 2517. **การสร้างพลังชุมชนโดยกระบวนการพัฒนาชนบท**. กรุงเทพฯ :

ไอเดียเนสโตร์.

พีรสิทธิ์ คำนวนศิลป์ , ศุภวัฒนากร วงศ์ธนสุ. 2549. **ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วม**

ของประชาชนในการปกครองท้องถิ่น. (ม.ท.ป.:ม.ป.พ.).

รัตนภรณ์ ศรีพยัคฆ์. 2553. **เทคนิคการประสานงาน**. เอกสารความรู้ สดร. สถาบันราชานุกภาพ สำนักงาน

ปลัดกระทรวงมหาดไทย.

สมิต สัจฉกร. 2551 .**ทักษะการประสานงาน**. ค้นเมื่อ 1 มิถุนายน 2555 จาก

http://www.tpa.or.th/writer/read_this_book_topic.php?passTo.

สมลักษณ์ ไชยเสริฐ. 2549. **การพัฒนารูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนใน**

คณะกรรมการตรวจสอบและติดตามการบริหารงานตำรวจสถานีตำรวจนครบาล. บัณฑิต
วิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตบริหารศาสตร์.

อุดม ทูมโฆสิต. 2544. **การจัดการ**. คณะรัฐประศาสนศาสตร์ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์, กรุงเทพฯ